

Asia: VN/7340/2021

Lausuntopyyntö esitysluonnoksesta laeiksi huumausainelain ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

3 § Määritelmät / Definitioner

-

7 § Eräiden kasvien ja sienien viljelykielto / Förbud mot odling av vissa växter och svampar

Suunnittelemanne hampun viljelykielto on huomattavassa ristiriidassa perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen sekä yleisemmän globaalin hampun lainsäädännöllisen vapauttamiskehityksen kanssa (Kanada, Meksiko, Yhdysvallat, Thaimaa yms.). Kieltolait eivät ole toimineet missään tähän päivään mennessä, eivätkä ne tule toimimaan jatkossakaan.

Eryteisesti ei-päihdyttävien CBD-dominanttien hamppulajikkeiden viljelyn kieltämiselle esimerkiksi henkilökohtaiseen lääkekäyttöön ei ole tällä hetkellä minkäänlaisia esim. juridisia, terveydellisiä taikka oikeuspoliittisia syitä, eikä sellaisia tule asettaa jatkossakaan. Päinvastoin, hampun lääkinnällinen käyttö tulisi lainmuutoksilla tehdä entistäkin helpommaksi, ja selkeyttää lääkinnällinen käyttö erilleen huumausainelainsäädännöstä; alkuun esimerkiksi siten, että CBD-dominantteja hamppulajikkeita ja hampputuotteita ei pidettäisi huumausaineina, sillä niitä ei tosiasiallisesti edes voi käyttää huumausaineina.

Eryteisesti CBD-dominanttien lajikkeiden ja tuotteiden kieltäminen olisi täten vastoin yleisiä rikosoikeudellisia periaatteita (asian kieltäminen vailla minkäänlaisia yhteiskunnallisesti perusteltuja syitä), ja loukkaisi aiheettomasti useita perusoikeuksia: ainakin PL 7 § mukaista oikeutta terveyteen ja valita itse omat lääkkeensä ja hoitomuotonsa; PL 10 § mukaista yksityiselämän suojaa; mahdollisesti PL 11 § mukaista uskonnon ja omantunnon vapautta; PL 18 § mukaista elinkeinovapautta; ja PL 22 §:n mukaisen julkisen vallan perusoikeuksien turvaamisvelvoitetta. THC-dominanttien lajikkeiden ja tuotteiden osalta sääntely lienee tosin jatkossakin ainakin toistaiseksi ja jossain määrin tarpeen.

Toisekseen, suunnittelemanne hampun viljelykielto on lisäksi huomattavassa ristiriidassa EU:n parlamentin kaksi vuotta sitten antaman lausunnon kanssa, jossa se mm.:

1. kehottaa komissiota ja kansallisia viranomaisia työskentelemään yhdessä laatiakseen lääkekannabiksen oikeudellisen määritelmän ja tehdäkseen selvän eron Euroopan lääkeviraston tai muiden sääntelyviranomaisten hyväksymien kannabispohjaisten lääkkeiden, lääkekannabiksen, jonka tukena ei ole kliinisiä tutkimuksia, ja toisaalta kannabiksen muun käytön (esim. viihdekäytön ja teollisen käytön) välillä;
2. katsoo, että kannabispohjaisten lääkkeiden mahdollisia etuja ja kannabista yleensä koskevaan tutkimukseen ei ole osoitettu riittävästi varoja ja kysymystä olisi käsiteltävä asianmukaisesti seuraavassa 9. puiteohjelmassa ja kansallisissa tutkimusohjelmissa, jotta voidaan tutkia esimerkiksi THC:n, CBD:n ja muiden kannabinoidien mahdollisia lääkinnällisiä käyttötarkoituksia sekä niiden vaikutusta ihmiskehoon, mukaan luettuna kannabiksen alkuperäistarkoituksesta poikkeaviin lääkemääräyksiin liittyvistä kokemuksista saadut opit;
3. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käsittelemään sääntelyyn, rahoitukseen ja kulttuuriin liittyviä esteitä, jotka haittaavat kannabiksen käyttöä lääkinnällisiin tarkoituksiin ja kannabista yleensä koskevaa tieteellistä tutkimusta; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita määrittelemään tarvittavat olosuhteet, jotka mahdollistavat luotettavat ja riippumattomat laaja-alaiset tieteelliset tutkimukset kannabiksen käytöstä lääkinnällisiin tarkoituksiin;
5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan lisää tutkimuksia ja edistämään innovointia, joka liittyy kannabiksen käyttöä lääkinnällisiin tarkoituksiin koskeviin hankkeisiin.

Kyseinen EU:n parlamentin antama lausunto löytyy täältä:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0113_FI.html.

Lakiehdotuksenne on siis huomattavassa ristiriidassa erityisesti EU:n lausunnon kohtien 1, 2, 3 ja 5 kanssa, ja saattaa muutoinkin olla vastoin esim. EU-kilpailuoikeudellista kauppavaikutusperiaatetta.

Haluaisin vielä korostaa, että useiden tahojen toimesta ennustetaan CBD-markkinoiden suoranaisesti "räjähtävän" EU:nkin alueella 10 vuoden sisään miljardien eurojen kokoiseksi, ja Suomella ja suomalaisilla yrityksillä olisi tässä todellakin "tuhannen taalan paikka" ottaa osaa noille uusille markkinoille, ja saada työllistettyä jopa tuhansia suomalaisia erityisesti maaseudulla. Toinen huomattava tulonlähde suomalaisille yrityksille olisi "kevytkannabisturismi" naapurimaista, erityisesti Venäjän Pietarista, mistä tulisi luultavasti satoja tuhansia ihmisiä vuosittain käyttämään

erilaisia CBD-dominanteja ei-päihdyttäviä kannabistuotteita suomalaisiin kahviloihin ja ravintoloihin, jättäen Suomeen miljoona- jollei miljardiluokan voitot. Tämän skenaarion näkemättä ja hyödyntämättä jättäminen osoittaisi suomalaisilta päättäjiltä ja viranomaisilta valtaisa typeryyttä ja lyhytnäköisyyttä.

Ehdotankin siis, että tämä esitys hampun viljelykiellon laajentamiseksi torpataan kokonaisuudessaan ainakin kaikilta muilta osin kuin CBD-dominanttien hampulajikkeiden ja tuotteiden osalta, ja että alatte valmistella lainsäädäntöä, joka pikemminkin EU:n parlamentin lausunnon osoittamien suuntaviivojen mukaisesti vapauttaa ja helpottaa lääkekannabiksen käyttöä ja tuottamista sekä kotimaiseen käyttöön että ulkomaiseen vientiin. Tämä olisi koko kansakuntamme etu.

9 § Luvan myöntäminen / Beviljande av tillstånd

-

11 § Luvan myöntämisen edellytykset / Villkor för beviljande av tillstånd

-

12 § Valmistuslupa / Tillverkningsstillstånd

-

15 § Käsittelylupa / Hanteringstillstånd

-

15 a § Hampun viljelyä koskeva ilmoitus / Anmälan om odling av hampa

-

16 § Vastuuhenkilöä ja tämän sijaisia koskevat vaatimukset / Krav på ansvarig person och dennes ställföreträdare

-

19 § Selvitys lupaharkintaa varten / Utredning för tillståndsprövning

-

22 § Ensiavussa ja kriisinhallinnassa tarvittavat lääkevalmisteet / Läkemedelspreparat som behövs vid första hjälpen och vid krishantering

-

23 § Poikkeukset tuonti- ja vientilupia koskevista vaatimuksista / Undantag från kraven på import- och exporttillstånd

-

24 a § Hampun viljelyä koskevat ilmoitukset ja kirjanpito / Anmälningar och redovisning som gäller odling av hampa

-

24 b § Hampun viljelyä ja hampua koskevat poikkeukset ja rajoitukset / Undantag och begränsningar som gäller hampa och odling av hampa

-

30 § Kirjanpitovelvollisuus / Redovisningsskyldighet

-

32 § Eräiden huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden seuranta / Övervakning av vissa läkemedel som betraktas som narkotika

-

45 § Huumausainerikosten estäminen, paljastaminen ja selvittäminen / Förebyggande, avslöjande och utredning av narkotikabrott

-

47 § Huumausainelakirikkomus / Förseelse mot narkotikalagen

-

49 § Muutoksenhaku / Ändringssökande

-

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja tieteelliseen tutkimukseen (sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §) / Utlämnande av uppgifter till myndigheter och för vetenskaplig forskning (15 § i lagen om elektroniska recept)

-

Voimaantulo / Ikraftträdande

-

Muuta kommentoitavaa esityksestä / Andra kommentarer om propositionen

Kommentoin jo kaikki näkemykseni aiheesta 7 §:n kommentteihin.

Tuukka Lampela

Olen oikeustieteiden opiskelija, ja perehtynyt huumausainepolitiikkaan ja erityisesti lääkekannabikseen.